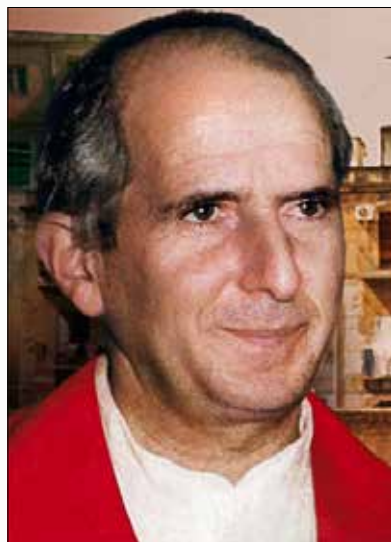

PETR JANŠTA

Mafie. Kolikrát jsme toto slovo slyšeli v souvislosti se zhlédnutým filmem, videohrou, kterou jsme si možná zahráli, nebo s původním významem tohoto pojmu, tzn. zločinecké organizace v Itálii, v USA či jinde ve světě. Ale jak mohou tito zabijáci, kteří dodnes v mnoha oblastech obchodují se zbraněmi, prostitutí a drogami, kteří kontrolují potravinářský či zemědělský sektor a kteří bez milosti vraždí všechny, kdo se jim postaví do cesty, ať jsou to soudci, právníci, policisté, politici či obyčejní lidé bez významné společenské pozice, ovlivňovat naše seznamování se s moderními svěťci na stránkách Tarsicia? Jednoduše. Protože jeden italský kněz se zákonům sicilské mafie vzepřel, ovšem ne tím, že by někoho z mafiánů udal nebo by s nimi zkoušel bojovat, nýbrž láskou. Láskou k mladým lidem, kteří nejspíše upadali a upadají do osidel mafiánských lákadel ve formě peněz, drog či vlivu a moci.

Blahoslavený Giuseppe Puglisi (1937 až 1993), kterému v Palermu, kde působil, neřekl nikdo jinak než „Pino“, by se asi řadil mezi stovky a tisíce poctivých a pracovních kněží, kteří se dokázali a stále dokážou obětovat pro svou farnost, kteří dělají mnoho nad rámec svých „povinností“ (jestli to takhle vůbec lze u kněze říci), kteří přivádějí a přivádějí mnoho lidí k Bohu svým životním příkladem a životou láskou ke Kristu.

Akorát by se o něm tolik nepsalo, kdyby nežil v Palermu, baště sicilské mafie Cosa Nostra. Narodil se jako syn ševce na kraji Palerma, v nechvalně známé čtvrti Brancaccio. V roce 1953 vstoupil do kněžského semináře a za 7 let byl vysvěcen na kněze. Působil ve více farnostech, vedl kněžský seminář, uváděl s velkým nadšením novinky Druhého vatikánského koncilu do praxe. Od počátku své kněžské dráhy se s mimořádným zápletem a zaujetím věnoval především mladým lidem a tomu, aby je vedl ke Kristu, především v oněch letech, kdy byli nejvíce náchylní k ovlivnění špatnými vzory. Také pomáhal sirotkům i mladým ženám, které neměly prostředky na plnohodnotný život. Zároveň byl oblíbeným učitelem matematiky a náboženství na mnoha školách. To všechno byly velmi záslužné činy, ale...

1953 vstoupil do kněžského semináře a za 7 let byl vysvěcen na kněze. Působil ve více farnostech, vedl kněžský seminář, uváděl s velkým nadšením novinky Druhého vatikánského koncilu do praxe. Od počátku své kněžské dráhy se s mimořádným zápletem a zaujetím věnoval především mladým lidem a tomu, aby je vedl ke Kristu, především v oněch letech, kdy byli nejvíce náchylní k ovlivnění špatnými vzory. Také pomáhal sirotkům i mladým ženám, které neměly prostředky na plnohodnotný život. Zároveň byl oblíbeným učitelem matematiky a náboženství na mnoha školách. To všechno byly velmi záslužné činy, ale...

V roce 1990 byl jmenován farářem ve farnosti San Gaetano v Brancacciu na kraji Palerma, vrátil se tedy tam, kde vyrostl. Na jeho první mši nepřišel nikdo, před koncem jeho života by se do kostela nevešlo při mších o moc víc lidí. 29. ledna 1993 vysvětil centrum s názvem Pater noster, které se stalo místem, kam za otce Pino proudily stovky mladých lidí. Co hledali? Přijetí, pochopení, lásku... Nacházeli tam čestnost, pravdivost, důvěru, Pino jim navracel po prvních kriminálních deliktech znovu lidskou důstojnost. Byli to mladíci, které se postupně snažila získávat mafie, a najednou tu stojí této organizaci v cestě někdo, kdo jí bere její budoucí členy! Tohle nemohli bratři Gravianovi, kterým „patřila“ tato čtvrt, strpět. Po několikerém fyzickém mučení přichází přepadení a vražda Giuseppe Puglisiho právě v den, kdy slavil své 56. narozeniny. Pro mafiány byl tento kněz tak nebezpečný, že poprvé narušili nepsané pravidlo, že kněží se nezabíjejí. Otec Pino s „návštěvou“ zabíjáků počítal, při jejich příchodu jim řekl: „Očekával jsem vás.“

Blahořečený byl 25. 5. 2013 v Palermu. Beatifikační obřad vedl v zastoupení Svátého otce emeritní palermský arcibiskup, kardinál Salvatore de Giorgi a o nově blahořečeném řekl: „Byl to především kněz,

Mladý Pino Puglisi s kardinálem Ernesto Ruffini.

který ztělesňoval evangelium v zápase proti silám Antikrista. Byl zabit z nenávisti k víře, a proto se jako každý mučedník stává vzorem, kterému se máme připodobňovat. Při exhumaci tělesných ostatků, které nyní odpočívají v palermské katedrále, se ukázalo, že tělo zůstalo téměř neporušené. A to je také velmi krásné znamení.“

<http://catholica.cz/?id=4510>
<https://www.beatopadrepinopuglisi.it/de/kurze-biografie/>
<https://www.w4t.cz/mafie-v-italii-ovladla-zemedselsky-a-potravinarsky-sektor-jen-v-lonskem-roce-vydela-pres-pul-bilionu-korun-72376/>
<https://www.national-geographic.cz/clanky/srdecne-pozdravy-ze-sicilie-zasila-mafie.html>

Foto: serpeblu, dudajzov - Adobe stock; Public domain

OTEC BEDŘICH HORÁK

Možná jste se byli někdy podívat na stavbě, kde se stavěla nebo opravovala zeď. Zedník tam na sebe kladl cihly, a když byl pro zarovnání zdi nějaký menší prostor než délka celé cihly, tak ji zedník rozpůlil nebo odsekl kladívkem takovou část, která se mu tam hodila. Někdy ovšem se mu to nepovedlo a odseknutá část byla moc malá či křivá a na zarovnání zdi nebyla vhodná, tak tu část odhodil do odpadu, který se později odvezl na sběrný dvůr.

Podobné přirovnání používá i žalmista, kterému je však v prostředí Palestiny blízké, že se jako stavební materiál používají kameny, kterých je tam dost a dost. Při stavbě domu, hradby nebo třeba chrámu posuzují stavitelé, tedy architekti, zedníci či kameníci, kvalitu každého kamene. Odhazují takový, ve kterém je puklina, který je špatně otesaný nebo který se nehodí do struktury stavby. Ten zůstane někde bokem, na hromadě odpadků, která časem zaroste plevelnými rostlinami. Ale občas se také stane, že se mistr stavitel přehrabuje na takové hromadě a objeví, někdy pouze díky náhodnému pohledu, kámen, který se v tu chvíli přesně hodí na nějaké místo ve stavbě, a použije ho. Dokonce ho použije na část stavby, která má důležitý význam pro její statiku a pevnost.

Právě tento případ popisuje žalmista v Žalmu 118: „Kámen, který stavitelé zavrhlí, stal se kvádrem nárožním.“ Kvadr nárožní, doslova „hlava nároží, rohu“, je ká-

men na rohu budovy v jejích základech nebo tzv. klenák, který uzavírá klenbu stropního oblouku či brány, a v obou případech drží budovu pohromadě, aby se nezřítla. Kdo je tím stavitelským mistrem, který objeví jako důležité to, co ostatní přehlédli nebo považovali za podřadné?

Je jím Bůh, v jehož očích má velkou cenu to, co lidé často pokládají za neúčinné, méněcenné a dokáže to použít pro stavbu dějin spásy. Většinou tím odhozeným kamenem bývá člověk nevýznamný v očích

ostatních, který se nakonec stane aktérem významné události. Podle Nového zákona je jasně tímto odhozeným kamenem Ježíš, kterého stavitelé – velekněží, učitelé zákona a starší – zavrhlí, protože ho považovali za svůdce lidu, za nepohodlného proroka, který se rouhá tím, že sám sebe prohlašuje dokonce za Mesiáše, Syna Božího. Nejenže ho odhodili, ale dokonce zničili tím, že ho vydali na smrt, jak dosvědčuje podobenství o zlých vinařích, kteří se vraždou zbavili syna majitele vinice, a tedy dědice. A na konci tohoto podobenství Ježíš používá prá-

vě tento citát ze žalmu (např. Mt 21, 33–44). Toto zavržení se uskutečnilo v celém svém hrůzném rozsahu na skalním výstupku Golgota („lebka“), který svým tvarem skutečně tento symbol smrti připomíná.

Není bez zajímavosti, že na tomto místě se dříve těžil kámen, tzv. melekský vápenec, a to i pro stavbu nedalekého chrámu. Potom ale zde přestali těžit, protože v určitém stádiu těžby zjistili, že ten kámen je už méně kvalitní a nehodí se pro tesání velkých kvádrů na stavbu; proto ho stavitelé zavrhlí – obdivuhodná podobnost s Ježíšovým osudem! Ale Bůh Otec svého Syna vezme jako odhozený a poničený kámen, aby ho učinil kamenem nárožním či úhelným, tím, že ho vzkřísí z mrtvých. Proto tento žalmový verš zaznívá zvláště ve velikonoční době. Ale není to jen sama událost vzkříšení; o oslaveného Krista se budou v následujících časech církve opírat i jeho učedníci a v jeho jménu budou konány mocné činy, jako třeba uzdravení chromého od narození, jak to najdeme ve Skutcích apoštolů (3, 1–10). Před velehradou, tedy před těmi „staviteli“, kteří odhodili pro ně se nehodící kámen, apoštol Petr obhájí neohroženě učení evangelia, hlavně samého Krista, který skrze něho a Jana vykonal ono uzdravení. Vždyť také skrze něj se křesťané stávají „živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvem, které přináší duchovní oběti“, jak píše ten sám Petr ve svém listě (1 Petr 2, 5). Na Kristu jako nárožním kameni může stát s neochvějnou jistotou a pevností stavba ne menší než celá církev, tedy i my všichni, kteří jsme byli pokřtěni.

Foto: irisphoto1, Oleg1824f - Adobe stock

Město Palermo, Sicílie.